

IDEE

TEKST RICHARD HASSINK

BEELD ANGELIEK DE JONGE



Leven in de klas

Interactie, reuring en soms misschien ook ruzie. Semih Solmaz, vmbo-docent mens & maatschappij en geschiedenis in Ridderkerk, wil dat allemaal in zijn lessen burgerschap. Met de online tool 'Digitale scheurkalender burgerschap' lukt hem dat nu nog beter.

Semih Solmaz had laatst een bijzonder moment in een van zijn vmbo-klassen. "We hadden het erover dat er bijna geen straten in Nederland zijn vernoemd naar vrouwen en hoe raar dat eigenlijk is. Ik kwam met het voorbeeld dat we de gangen van de school zouden vernoemen naar leerlingen. De jongens waren het er unaniem over eens dat er meer gangen vernoemd zouden worden naar meisjes, ter compensatie. Toen besefte

te ik maar weer eens hoe belangrijk het is om in het onderwijs te blijven hameren op gelijkheid, diversiteit, vrijheid en andere maatschappelijke thema's, zodat leerlingen niet in hokjes gaan denken." Solmaz, docent mens & maatschappij en geschiedenis op het Farelcollege in Ridderkerk, maakt voor zijn burgerschapsonderwijs gebruik van de Digitale scheurkalender burgerschap, een gratis online tool waarin kunst en erfgoed gekoppeld worden aan acht burgerschapsthema's zoals gelijkheid, solidariteit, democratie en identiteit. "Voor mens & maatschappij gebruik ik normaliter *Gamma* van

Malmberg. Een prima methode hoor, maar ik merk dat ik daarmee niet genoeg aandacht kan geven aan belangrijke burgerschapsthema's. Vaak gebruik ik dan aanvullend materiaal, filmpjes of teksten die ik zelf bijzonder vind en die de interactie op gang kunnen brengen in de klas."

BELEVINGSWERELD

Toen Solmaz vorig jaar door de makers Kunstgebouw en Erfgoedhuis Zuid-Holland gevraagd werd mee te denken over de digitale scheurkalender die op dat moment nog in ontwikkeling was, aarzelde hij geen seconde. Samen met andere vmbo-docenten gaf hij feedback op de inhoud en de vorm en zorgde hij ervoor dat de filmpjes, foto's en opdrachten zoveel mogelijk aansloten op de belevingswereld van vmbo-leerlingen. Het resultaat mag er zijn, vindt hij. "Het mooie van de scheurkalender is dat hij leerlingen prikkelt om actief mee te doen, na te denken en te reageren. En dat is precies wat ik in mijn lessen burgerschap wil bereiken." Leidt dat weleens tot heftige discussies? "Ja, maar daar moet je als leraar niet bang voor zijn. Onderwijs is niet stilzitten en

luisteren, zeker in het vmbo niet. Onderwijs is ergens naar toewerken, door te praten, te discussiëren en soms door ruzie te maken. Dan gaat het inderdaad soms hard tegen hard, maar leerlingen mogen bij mij in de klas alles zeggen, zolang ze elkaar niet beledigen. Als een leerling een afwijkende, extreme mening heeft en die voor zich houdt omdat hij denkt die toch niet geaccepteerd wordt, kun je ook niet het gesprek met hem aangaan en kun je leerlingen dus ook niet een andere kant laten zien en aan het denken zetten."

AFKEER

De school van Solmaz staat op de grens van Rotterdam-Zuid en Ridderkerk, in een wijk met mensen met veel verschillende culturele achtergronden. "Ik ben geboren in Nederland, maar mijn ouders komen uit Turkije. Ik groeide op in Brabant waar ik me niet altijd geaccepteerd heb gevoeld, maar hier ben ik echt thuis, tussen al die verschillende culturen. Toch zie ik ook hier bij jongeren een afkeer naar andere bevolkingsgroepen. Ze zitten in de fase van identiteitsvorming en willen zich dan ergens mee identificeren:

Idee:
Leer leerlingen via kunst en erfgoed naar de samenleving kijken



het ene groepje is dan oké, het andere niet." Solmaz heeft op de scheurkalender bij de les over globalisering een filmpje gezien dat hij binnenkort zeker wil gebruiken in zijn lessen. In *The DNA Journey* ontdekken mensen die trots zijn op hun afkomst dat ze dna hebben van verschillende rassen. Dat doet hun de ogen openen. Zo ondervindt een Koerdische dat ze Turkse roots heeft en krijgt een chauvinistische Française te horen dat ze meer Engels dna heeft dan Frans. Solmaz: "Ik ben erg benieuwd hoe mijn leer-

Semih Solmaz: "Leerlingen mogen bij mij in de klas alles zeggen, zolang ze elkaar niet beledigen."

lingen daar straks op gaan reageren." Over de bubbel waarin zijn leerlingen in toenemende mate verkeren, maakt Solmaz zich wel eens zorgen. "Het wordt een steeds lastigere strijd om leerlingen daaruit te trekken en om ze te betrekken bij school en samenleving. Ze zijn liever met social media en hun eigen dingetjes bezig en ze geloven niet altijd dat school iets voor hen kan betekenen." De Digitale scheurkalender burgerschap is eind oktober live gegaan voor alle vmbo-docenten die daarmee via het digibord burgerschapsthema's willen behandelen. "Met de acht thema's kun je op z'n minst acht mooie lessen maken, maar ik ga dat niet achter elkaar doen. Als ik de Holocaust behandel, dan kan ik daar aanvullend een les over gelijkheid in de scheurkalender aan vastknopen. Zo is de scheurkalender een mooie aanvulling op mijn lessen."

DIGITALESCHEURKALENDER.COM
INLOG: BURGERSCHAP